

II MEDŽIO DROŽĖJŲ KŪRINIŲ PARODOS-KONKURSO „ŠVENTIEJI IR PILIGRIMAI“ NUOSTATAI

I. BENDROSIOS SĄLYGOS

1. Šventųjų ir piligrimų skulptūrėlių drožyba tebėra gyva ir žodžiu perduodama liaudies meno tradicija. Medinių skulptūrų siužetuose šventųjų vaizdavimas turi galias tradicijas. Liaudies meistrai pasirinkdavo drožti lietuvių liaudies labiausiai garbinamus šventuosius, kurie savo simboline prasme atitiko liaudies psichologiją, o kartais, kaip pažymi, P. Galaunė (Kaunas 1930 m.), „ir prosenovės religijos likusią dvasią, kaip, pavyzdžiui, šv. Agota, primenanti mitologinę Gabiją“. Grupinėse skulptūrėlėse vyravo Trijų Karalių auka, šventoji Šeima, šv. Juozapas, šv. Jonas Krikštytojas, šv. Pranciškaus Stigmatizacija, šv. Ona, šv. Jurgis, šv. Antanas, šv. Rokas, šv. Florijonas, šv. Izidorius, šv. Martynas. Populiariausios pavienių šventųjų skulptūrėlės buvo šv. Kazimiero, šv. Jono Nepamuko, šv. Kristoforo, šv. Rapolo Arkangelo, šv. Petro, šv. Barboros ir kt.

2. Šalia senųjų šventųjų vaizdavimo siužetų iškyla naujų, susijusių su kintančia senųjų motyvų interpretacija arba pasižyminčių neįprastomis formomis. Šiandieninėje globalioje visuomenėje kiekvienam žmogui svarbus yra gyvenimo tikslo suradimas ir jo siekis. Vis dažniau liaudies meistrų kūryboje išivyrėja piligrimo simbolis. Piligrimas – tai asmuo keliaujantis į šventą vietą, asmuo turintis aiškų kelionės ir gyvenimo tikslą. Piligrimas – tai ne klajūnas, pasimetęs ieškojimuose ir nerandantis gyvenimo prasmės. Piligrimas turi aišką dvasinį ir išorinį kelią, kurį stengiasi įveikti. Ne visuomet tas kelias yra lengvas, tačiau vidinė motyvacija visuomet leidžia jį įveikti.

3. Piligrimo vaizdavimas liaudies mene nuo viduramžių pasižymi aiškiais simboliais ir detalėmis. Tipiško viduramžių piligrimo apdarą sudarė abitas su gobtuvu, plačiabrylė skrybėlė, kelionmaišis, kuriame buvo laikomos relikvijos, maistas, pinigai. Rankoje piligrimai turėdavo ilgą lazda, vėliau prie diržo dar ir didelį rožančių. Kai kurie piligrimai nešdavosi ir tuometinius muzikos instrumentus: dūdeles, žvangučius. Taip pat piligrimai turėdavo specialius ženklus, rodančius kelionės tikslą bei apsaugančius nuo pavojų. Vėliau piligrimai išgydavo medali, sagę ar kitą atributą su atvaizdu to šventojo, kurio kapo vykdavo lankyti. Piligrimų ir keliautojų globėjais buvo laikomi Trys Išminčiai, šv. Rapolas arkangelas, šv. Kristoforas. Nemažai šventųjų vaizduojami kaip piligrimai: Šv. Jokūbas, šv. Rapolas arkangelas, šv. Rokas. Pvz. Šv. Rapolas Arkangelas tramdo piktašias dvasias, ypač ligų sukėlėjas, globoja piligrimus ir kitus keliautojus. Rapolas vaizduojamas su sparnais, keliautojo drabužiais ir sandalais. Paprastai jis turi kelionmaišį, piligrimo lazda, gertuvę, rankose laiko apvalią dėžutę ar komuninę.

4. I – oji Lietuvos medžio drožėjų paroda-konkursas „Šventieji ir piligrimai“ įvyko Vilniuje Jeruzalės galerijoje 2009 m. gruodžio 21 – 2010 m. sausio 6 d. Konkurse dalyvavo 22 Lietuvos medžio drožėjai iš įvairių šalies regionų (Žemaitijos, Aukštaitijos, Dzūkijos, Suvalkijos), buvo eksponuojama virš 40 šventųjų ir piligrimų skulptūrėlių. Parodos-konkurso „Šventieji ir piligrimai“ uždarymo metu buvo įteikti apdovanojimai meniškiausių, šventųjų ir piligrimų drožybos tradicijas, ar originalias idėjas perteikiančių darbų autoriams. I vietą užėmė medžio drožėjas iš Telšių r. Pranas Dužinskas (kūrinyje „Piligrimas“), II vietą pelnė medžio drožėjas iš Kauno Algirdas Jasilionis, III – ają Tomas Stambrauskas iš Prienų r. Nuspręsta parodą-konkursą „Šventieji ir piligrimai“ rengti kas dvejus metus šalies sostinėje Vilniuje.

5. Šie nuostatai reglamentuoja II medžio drožėjų kūrinių parodos-konkurso „Šventieji ir piligrimai“ (toliau – konkursas) tikslą ir uždavinius, organizavimo tvarką, tolesnį darbų eksponavimą, konkurso viešinimą ir dalyvių apdovanojimą.

6. Konkursą organizuoja Lietuvos piligrimų bendrija.

II. TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

7. Konkurso tikslas – padėti išsaugoti ir propaguoti šventųjų skulptūrėlių drožybos tradicijas, skatinti natūralią šios veiklos tąsą, kuo plačiau paskleisti informaciją apie šios tradicijos unikalumą ir išskirtinumą. Konkursu siekiama įprasminti meno drožėjo amato reikšmingumą ir prasmingumą, tradicijų puoselėjimo ir naujų kūrybinių idėjų sanglaudą.

8. Konkurso uždaviniai:

8.1. Surengti II šventųjų ir piligrimų medžio skulptūrėlių parodą-konkursą Vilniaus mieste;

8.2. Atspausdinti ir išleisti parodos-konkurso katalogą;

8.3. Konkursinius darbus eksponuoti virtualioje medžio drožėjų darbų parodoje Lietuvos piligrimų bendrijos tinklalapyje www.piligrimai.lt ;

8.4. Atrinkti geriausius medžio drožėjų darbus, kuriuos toliau konkurso organizatorius numato eksponuoti įvairių tematinų parodų metu Lietuvoje ir užsienyje, o vėliau nuolatinėje ekspozicijoje Vilniuje.

III. KONKURSO ORGANIZAVIMO TVARKA

9. Konkurse gali dalyvauti visi Lietuvos medžio drožėjai, liaudies menininkai, tautodailininkai.

10. Konkurso darbų paroda vyks 2011 m. lapkričio 3 d. – 2011 m. gruodžio 4 d. Vilniuje, Pilies galerijoje (Pilies g. 12-2, Vilnius). Galerija, įsikūrusi pačioje Vilniaus senamiesčio širdyje, XVI a. gotikiniame pastate, pasižyminti išskirtiniu interjeru, gausiai lankoma miestiečių ir Vilniaus svečių.

11. Šventųjų ir piligrimų medžio skulptūrėlės priimamos nuo 2011 m. rugpjūčio 22 d. iki spalio 29 d. adresu: Bitininkų g. 1C-6, LT-08417, Vilnius (*prieš atvykstant telefonu 8 614 94092 suderinti atvykimo laiką*) ir nuo 2011 m. spalio 24 iki spalio 29 d. Pilies galerijoje (Pilies g. 12-2, Vilnius).

12. Konkursui jo dalyviai organizatoriams gali pateikti anksčiau ar konkurso darbų pateikimo laikotarpiu išdrožtas šventųjų ir piligrimų skulptūrėles, kurių dydis nuo 5 cm iki 1 m. Skulptūrėlės turi būti išdrožtos iš medžio, jų išorėje gali būti naudojami dažai, ornamentai. Smulkioms skulptūros detalėms (pvz. šventojo akys, rankoje laikomas daiktas, aureolė ir kt.) gali būti naudojamos ir kitos medžiagos. Skulptūrėlės turi būti sukurtos remiantis liaudies tradicijomis ar novatorinėmis autorių idėjomis. Drožiniai gali būti atlikti įvairia drožybos technika. Kartu su kūrinio autorius pateikia ir užpildytą II Medžio drožėjų kūrinių parodos-konkurso „Šventieji ir piligrimai“ dalyvio anketą (1 priedas). Autorius gali pateikti ne daugiau kaip 2 savo darbus.

13. Parodai numatoma atrinkti ne daugiau kaip 40 medžio drožinių. Esant didesniai norinčių konkurse dalyvauti autorių skaičiui pirmenybė bus teikiama pirmiau kūrinius pateikusiems autoriams, skirtingų autorių kūriniais, kūriniais iš skirtingų Lietuvos regionų.

14. Organizatoriai turi teisę neeksponuoti medžio drožybos darbų, neatitinkančių šių nuostatų reikalavimų ar turinčių akivaizdžių defektų (drožiniai yra suskilę, sutepti ar sudaužti, nebaigti drožti ir pan.).

15. Parodai atrinkti kūriniai ir jų autoriai pristatomi numatomame išleisti konkurso kataloge, kuriame trumpai bus aptarta šventųjų skulptūrėlių drožybos tradicija, supažindinama su konkurse dalyvavusiais drožėjais (jų biografija, svarbiausiais darbais), parodai pateikiamais darbais ir jų idėja.

16. Parodai atrinkti kūriniai taip pat bus eksponuojami tinklalapyje www.piligrimai.lt .Be kūrinio nuotraukų joje numatoma patalpinti ir trumpą aprašymą apie autorių iš pateiktos dalyvio anketos.

17. Konkurso darbus vertins Lietuvos piligrimų bendrijos valdybos patvirtinta vertinimo komisija sudaryta iš liaudies meno ekspertų, skulptorių, konkurso organizatorių. Vertinimo komisijos pirmininkas yra Lietuvos piligrimų bendrijos pirmininkas.

18. Vertinimo kriterijai:

18.1. Medžio skulptūrėlių tradiciškumas;

18.2. Medžio skulptūrėlių senųjų motyvų interpretacija, formos ir elementų originalumas, savitumas;

18.3. Atstovaujamo krašto medžio drožybos ypatybių atspindėjimas;

18.4. Meniškumas;

18.5. Estetiškumas.

IV. TOLESNIS DARBŲ EKSPONAVIMAS

19. Lietuvos piligrimų bendrija įsigyja tris geriausias parodos-konkurso darbus (I-III vietos laimėtojai) ir ne daugiau kaip 10 kitų kūrinių už kuriuos jų autoriams sumokamas tarp autoriaus ir Lietuvos piligrimų bendrijos sutarto dydžio honoraras.

20. Konkurso organizatoriai – Lietuvos piligrimų bendrija – turi teisę ir pirmenybę visus parodoje eksponuotus kūrinius įsigyti už sutartą honorarą, nepaisant kitų fizinių ir juridinių asmenų pasiūlymų konkurso dalyviams, partneriams, rėmėjams ar kitiems suinteresuotiems asmenims.

21. Atrinktos ir Lietuvos piligrimų bendrijos įsigytos skulptūrėlės toliau bus eksponuojamos įvairių renginių metu, skolinamos Lietuvos muziejams, parodų organizatoriams ir kūrinių autoriams tematinėms ekspozicijoms. Bus užtikrinama galimybė su kūriniais susipažinti visiems besidomintiems asmenims (meno šakų moksleiviams ir studentams, menininkams profesionalams, užsienio svečiams ir kt.). Ateityje numatoma surengti nuolatinę šventųjų ir piligrimų medžio drožybos kūrinių ekspoziciją Vilniaus mieste, kurioje ir bus eksponuojami įsigyti kūriniai.

V. KONKURSO VIEŠINIMAS

22. Konkursas viešinamas Lietuvos žiniasklaidoje, interneto erdvėje.

23. Internetu informacija apie konkursą ir jo rezultatus talpinama Lietuvos piligrimų bendrijos tinklalapyje www.piligrimai.lt; Lietuvos ir Vilniaus krašto tautodailininkus vienijančių organizacijų tinklalapiuose, informaciniuose portaluose ir kt.

24. Informacija apie konkursą ir jo rezultatus taip pat skleidžiama respublikinėje ir Vilniaus miesto spaudoje.

VI. KONKURSO DALYVIŲ APDOVANOJIMAS

25. Visi konkurso dalyviai gauna konkurso dalyvio pažymėjimus.

26. Nugalėtojų diplomais, piniginiiais prizais ir kitomis rėmėjų dovanomis apdovanojami 3 geriausių darbų autoriai, taip pat skiriamos 3 paskatinamosios premijos.

27. Savo prizus taip pat gali įsteigti ir pasirinktam dalyviui įteikti konkurso partneriai ir organizatoriai. Šių prizų laimėtojus steigėjų pageidavimu išrenka vertinimo komisija arba patys steigėjai.

28. Konkurso uždarymo renginys ir apdovanojimai vyks 2011 m. gruodžio 4 d. 12 val. Pilies galerijoje (pasikeitus konkurso uždarymo renginio vietai ir/ar laikui konkurso dalyviai ir svečiai bus informuojami atskirai telefonu ir elektroniniu paštu).

Konkurso koordinatorius – Darius Liutikas, Lietuvos piligrimų bendrijos pirmininkas; Tel. 8 614 94092, el. paštas darius@piligrimai.lt

II MEDŽIO DROŽĖJŲ KŪRINIŲ PARODOS-KONKURSO „ŠVENTIEJI IR PILIGRIMAI“ DALYVIO ANKETA

Elektroninę anketos kopiją galite rasti Lietuvos piligrimų bendrijos tinklalapyje www.piligrimai.lt.
Anketą reikia užpildyti spausdintomis raidėmis ir pateikti kartu su kūriniais (–iais), taip pat anketą
prašome atsiųsti elektroniniu paštu adresu info@piligrimai.lt

Autoriaus vardas ir pavardė

Trumpai apie autorių (*iki 250 žodžių, nurodyti autoriaus gimimo datą, vietą, pagrindinius biografijos
ir kūrybinio laikotarpio faktus, svarbiausius darbus ir parodas, pasiekimus (jei tokių esama, kitą
autorių nuomone svarbią informaciją)*)

.....
.....
.....
.....

I kūrinio pavadinimas, sukūrimo metai.....

*(Prašomas honoraras, už kurį sutiktumėte kūrinį perduoti Lietuvos piligrimų bendrijai nuolatinei
ekspozicijai ir tematinėms parodoms.....)*

II kūrinio pavadinimas, sukūrimo metai.....

*(Prašomas honoraras, už kurį sutiktumėte kūrinį perduoti Lietuvos piligrimų bendrijai nuolatinei
ekspozicijai ir tematinėms parodoms.....)*

Autoriaus adresas, telefonas, el. paštas.....

.....

Su konkurso nuostatais susipažinau ir su jais sutinku.....

(konkurso dalyvio parašas)